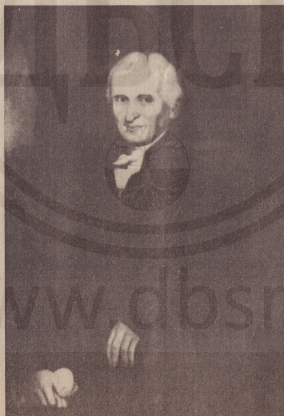

ТЕКЕЛИЈИНО ЗВОНО

ИЗДАЊЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ПАРОХИЈЕ А Р А Д С К Е

Нова серија • Година I • Бр. 1/2009

Сава Текелија

Рождество Христово

БОЖИЋ 2008. ГОДИНЕ

Мир Божји! Христос се роди - Ваистину се роди!

У Араду прослављен празник Рождества Христовог

Као и претходних година, верници двеју српских православних парохија, арадске градске и арадгајске, заједнички су прославили Бадњи дан. Празнично бденије, уз молитве у којима се помињу догађаји везани за рођење Господа Исуса Христа у Витлејему, одржано је овога пута у цркви Преображења Господњег у Арад-Гају. Чинодјествовали су протојереј ставрофор

Безброј искрица распрскавало се у вечерњем зимском сутону над Арад-Гајем. Доживљај за памћење.

За ову прилику Гајчани, добри домаћини, припремили су посно послужење, кувано вино и чај за многобројне посетиоце и допринели да се Бадњи дан дочека весело, уз честитке и лепе жеље за предстојећи велики и радосни празник Рождества Христовог.

реја ставрофора Штефана Пакурара, пароха румунске православне цркве у Надлаку. На јектенија је одговарао хор Текелијине цркве под управом проф. Слободана - Бате Паскуловића. Апостол су читали ученици V разреда: брат и сестра Бранко и Оријана Арсенов и Јасмина Жуде. Посланицу Његове Светости Патријарха српског Г.Г. Павла и српских архијереја са порукама мира и помирења својој духовној деци, уз Божићни поздрав: «Мир Божји! Христос се роди - Ваистину се роди!», прочитао је Миливој Горник, студент завршне године Православног богословског факултета Универзитета «Аурел Влајку» у Араду.

Завршном делу Божићне Литургије, присуствовао је и Његово Преосвештенство Г. Тимотеј (Севичу), Епископ Арадске епархије сестринске Румунске Православне Цркве. Подсећајући на вековне духовне везе православних Румуна и Срба, особито у Араду и околини, преосвећени Владика Тимотеј је верницима Текелијине цркве честитао празник Рождества Христовог и упутио молитвени поздрав свима који овај велики хришћански празник славе по Јулијанском календару. И док је прота Огњан делио верницима нафору и по један симболичан бадњак, двестри сламке и неколико храстових листова увезаних црвено-плавобелом траком, црквени хор и чланови Културно уметничког друштва «Сава Текелија» заједнички су појали: Божићни тропар, Ој бадњаче, бадњаче, Божић, Божић благи дан и друге пригодне божичне песме.

Света Литургија служена је и на други дан Божића када Српска Православна Црква прославља Сабор пресвете Богородице, а такође, и на дан Светог архијакона Стефана.

Божидар Панић

Бадње вече 6.01.2009/24.12.2008. уз наложен бадњак у Арад-Гају

Огњан Плавшић, пароха арадски и протојереј Небојша Попов, пароха арадгајски. После бденија, на платоу испред арадгајске цркве освештан је и наложен бадњак, симбол дрвета које су, према предању, пастири донели Јосифу и Марији да заложе ватру и загреју пећину у којој је рођен Спаситељ и Господ наш Исус Христос. Око наложеног бадњака, Гајчани и Арађани појали су пригодне божичне песме и божји тропар - *Рождество Твоје Христe Боже наш возсија мирoви свету разумa*. Био је то прави природни ватромет.

После паљења бадњака, девојке и младићи, чланови Културно уметничког друштва «Сава Текелија», обишли су више домаћинстава, «коринђали» певајући пригодне песме и тако честитали на вечерње празника.

Сутрадан, на први дан Божића, Текелијина црква храма Светих апостола Петра и Павла у Араду била је украшена храстовим дрветом и сламом на поду испред трона Пресвете Богородице. У присуству многобројних верника, Свету Литургију служио је протојереј ставрофор Огњан Плавшић, уз саслужење протоје-

Срећна и Богом благословена Нова 2009. година !

На дан 14. јануара по Грегоријанском календару (1. јануара по Јулијанском), у Текелијиној цркви литургијски су просла-

Нове године. Служен је, такође, и молебан за ново лето. Чинодејствовао је прота Огњан Плавшић, парох арадски, уз саслу-

Христа један је од великих хришћанских празника. Према Светом писму, Исус Христос је преузео на себе грехе људског рода, а чин обрезања сматра се знаком очишћења од прародитељског греха.

Према историјском предању и предању хришћанске цркве, Свети Василије Велики упокојио се 379. године, у 50. години. Живео је у време цара Константина који је озваничио слободу исповедања хришћанске вере. Литургија Светог Василија Великог, коју је написао сам светитељ, служи се, 10 пута годишње: 1. јануара, уочи Божића и Богојављења, у све недеље Ускршњег поста (осим Цветне недеље), на Велики Четвртак и Велику Суботу.

Јулијански 1. јануар у нашем народу је познат и као Василијевдан, Мали Божић и српска Нова година. Многи народни обичаји и обреди везани су за Мали Божић, који се сматра завршетком божићних светковина. У неким крајевима сачуван је обичај спаљивања остатака бадњака, а у многим српским крајевима меси се обредни хлеб или Василица.

Б.П.

Са дочека православне Нове године 2009. у Араду

вљени: празник Обрезања Господњег, празник Светог Василија Великог и почетак Нове године. Служена је Литургија Светог Василија Великог, чији помен Црква слави првог дана

жење проте Штефана Пакурара, пароха надлачког и проте Павла Брандуше, пароха румунске православне цркве у арадском кварту Пријавор.

Дан Обрезања Господа Исуса

САВИНДАН У АРАДУ

С љубављу Светитељу Сави

Овогодишња светосавска прослава у Араду почела је у недељу 25. јануара, када је, у организацији Савеза Срба у Румунији и Црквеног одбора Текелијине цркве, одржан културно-уметнички програм, у сали градског Дечјег позоришта испуњеној до последњег места посетиоцима свих узраста из Арада, Арад-Гаја и околних места. Приредба је почела Светосавском химном, коју су маестрално отпевали јереј Иван Попов, парох у Улбечу, иначе рођени Арађанин, и његов брат у Христу, ђакон Тиберију Ардељан. Затим је млади свештеник Иван Попов изговорио беседу о непролазном делу Светог Саве, првог српског

светитеља и просветитеља. Након поздравља, које су присутнима упутили његова екселенција г. Драгомир Раденковић, генерални конзул Србије у Темишвару, г. Душан Попов, посланик ССР у Парламенту Румуније и г. Славомир Гвозденовић, председник Савеза Срба у Румунији, уследио је уметнички програм у извођењу Културно уметничког друштва «Сава Текелија» при Текелијиној цркви у Араду (кореографи: прота Огњан Плавшић и Стеван Ристић) и гостију из Мађарске: Културно уметничко друштво «Банат» из Деске и ученици Српске школе у Батањи (учитељица Станислава Гајић). Велики аплауз добила је и љупка, чет-

ворогодишња Тања Војку из Задарења, која је храбро и беспрекорно одрецитовала, за њен узраст, подужу песму о Светом Сави. На крају приредбе, коју су зналачки водили Данка Плавшић и Миливој Горник, малишанима из Арада и околних места и њиховим вршњацима из Батање организатори прославе поделили су пригодне поклоне. Уследио је светосавски бал у ресторану «Бучељ», уз српску песму и игру.

*

Молитвено, Савиндан је обележен 27/14. јануара у Текелијиној цркви, Светом Архиепископском Литургијом. Служили су Преосвећени Епископ будимски и

администратор темишварски Г. Лукијан и архиепископ Румунске Православне Цркве Преосвећени Епископ арадски Г. Тимотеј, уз саслужење протојереја ставрофора Огњана Плавшића, пароха арадског, протојереја ставрофора

Њихова преосвећенства
владика Тимотеј и владика
Лукијан

Штефана Пакурара, пароха надлачког, протојереја ставрофора Еуђена Матеја, пароха цркве из Кампулунга (Арђешка епархија) Румунске Православне Цркве, Јустина, јеромонаха манастира Светог Георгија у Шенђурцу и тројице ђакона: Јоце Несторо-

вића, Милана Миоковића и Георга Контраша. На јектенија је одговарао хор Текелијине цркве под управом проф. Слободана - Бате Паскуловића. Апостол, блажена, тропар и стихире отпјао је Миливој Горник, студент Богословског факултета у Араду. По дугогодишњој традицији, која се поштује у цркви Светих апостола Петра и Павла у Араду, служен је помен великом српском добротвору Сави Текелији и његовим прецима. О принцу Растку, потоњем светогорском монаху Сави, утемељивачу Српске Православне Цркве, њеном првом архиепископу, градитељу цркава и манастира, школа и болница, црквеном законодавцу, државнику и миротворцу, светитељу и просветитељу српском Светом Сави говорио је у својој проповеди Преосвећени Владика Лукијан. Поводом великог празника, присутне је молитвено поздравио и Владика Тимотеј. По завршетку Свете Литургије присутни су прешли у зборницу, где је Преосвећени Владика Лукијан осветио кољиво и са домаћинима

славе, члановима Културно уметничког друштва «Сава Текелија» пререзао славски колач.

Уз богато послужење које су припремили домаћини славе и њихови родитељи, уследио је програм пригодних светосавских песама у извођењу чланова КУД «Сава Текелија» и црквеног хора. Светосавском химном *Усклицимо с љубављу Светитељу*

Резање славског колача

Сави завршено је овогодишње обележавање великог српског црквеног и народног празника.

Б.П.

БОГОЈАВЉЕЊЕ

На празник Богојављења, протојереј ставрофор Огњан Плавшић служио је Свету Литургију и извршио Велико во-

доосвећење, уз саслужење протереја ставрофора Штефана Пакурара. Проповед посвећен великом празнику, одржао је

Миливој Горник, студент Православног богословског факултета у Араду.

У име Оца и Сина и Светог Духа

Високопречасни оче, љубазни хришћани, драга браћо и сестре,

Данас је један велики празник наше Свете Православне Цркве а то је: дан јављења Тројединог Бога људима, јављање Бога у три лица. На овај велики празник наше Свете Цркве, драга браћо и сестре, потребно је да се сваки хришћанин присети и у дубини душе своје осети овај чудесни, натприродни догађај који обележавамо скоро двадесет векова. Знамо да су три лица Свете Тројице: Бог Отац, Бог Син и Бог Свети Дух, али доста често поставља се питање како се Бог јавио људима у три лица? Одговор на ово питање је следећи: друго лице Свете Тројице, Бог Син, то јест Господ Исус Христос, крштава се на реци Јордан од Светог Јована, Претече и Крститеља Господњег. Прво ли-

це Свете Тројице, Бог Отац јавља се при крштењу Христовом говорећи: *И гле, глас са неба који говори: Ово је син мој љубљени који је по мојој вољи* (Мт. 3, 17). И најзад треће лице Свете Тројице, то јест Дух Свети, јавља се у виду голуба: *И крстивши се Исус изиђе одмах из воде; и, гле, отворише му се небеса, и видје Духа Божијег гдје силази као голуб на њега* (Мт. 3, 16). Тиме је и Дух Свети посведочио да је, Онај који се крстио у Јордану од Јована Крститеља, Син Божији.

Велики број народа из града Јерусалима и других места хита на позив Светог Јована: *Покајте се, јер се приближило царство небеско* (Мт. 3, 2). Та велика народна маса жури на реку Јор-

дан да чује громогласну Јованову проповед, којом позива на покајање ради крштења од Јована водом, да би се после крстили водом и Духом Светим од Онога који са овом масом људи долази да се и Он крсти од Јована. Када кажемо: *Онога или Он* мислимо на Господа Исуса Христа који долази на крштење, и ако без греха, да би нама показао потребу и пример за крштење. Стајао је Исус као обичан грађанин, у народном оделу, као радник међу радницима са жуљевитим рукама и препланула лица од сунца, кога нико није познао. *И ја га не познах, вели пророк Јован, али онај који ме посла да крстим водом, он ми рече: на кога видиш да силази Дух и остаје на њему, то је*

онај који крштава Духом Светим (Јн. 1, 33).

Свети Јован је био велики испосник и праведник, Духовник и Божији човек, човек чистог срца, а у Светом Јеванђељу каже се: „Блажени чисти срцем, јер ће Бога видети“. Он је на реци Јордан доживео чисто и јасно Богојављење, јављено Свете Тројице у три лица.

Богојављење је празник који се стално догађа и кога доживљава сваки човек чисте савести и добре воље и који са искреном љубављу гледа у небо. То је свакодневни догађај за човека који слуша небеске поруке Спаситеља света. Све шта се десило на Христовом Крштењу на Јордану, дешава се и на крштењу свакога од нас.

Празник Богојављења почео се празновати у III веку и постојбина овог празника је Православни Исток, Египат. Климент Александријски у свом спису „Стомата“ први говори о празновању овог празника. У првим вековима хришћанства Богојављење и Божић славени су у исти дан, све до средине IV века, када је Западна Црква прва празновала одвојено, а пред крај IV века исту праксу на Истоку, у Цариграду увео је свети Григорије Богослов.

Реч Божија је камен велики и веома тежак. И ко падне на овај камен разбиће се; а на кога он падне сачува га (Мт. 21, 44). Будимо пажљиви и активни слушаоци Божијих речи. Покажимо се Оцу нашем небес-

ком, који нам је објавио о Светој РЕЧИ о једином родном Сину свом: *Ово је син мој љубљени, који је по мојој вољи и благогољ Оца вашег небеског биће са свима вама. Јаком вером и добрим делима, драга браћо и сестре, сваки хришћанин треба да се врати безгрешној чистоти у коју смо обучени крштењем, па ћемо се и ми удостојити славе, радости и вечне красоте Божијих светитеља и новомученика. Само тако ћемо се просветити, и небо ће се и над нама отворити и јавиће нам се Отац и Син и Дух Свети – Тројица једносушна и неразделива, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.*

Миливој Горник,
студент

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

Сећање на проту Драгутина Остојића (Кетфељ, 30.04.1909 † Арад, 15.02.1999)

Ове године, навршава се сто година од рођења и десет година од упокојења протојереја ставрофора Драгутина Остојића, дугогодишњег пароха Текелијине цркве. Рођен је 30. априла 1909. године у Кетфељу, у земљорадничкој породици, од оца Милутина и мајке Јелене. Основно школско образовање стекао је у родном селу, а нижу гимназију завршио је у Новом Бечеју.

Пошто се, по савету проте Милана Николића, пароха кетфељског, определио за свештенички позив, уписао је Богословију у Сремским Карловцима. Није безначајно да нагласимо да му је разредни старешина и један од предавача био архимандрит др Јустин (Поповић). Као одличан апсолвент Карловачке богословије наставио је школовање на Богословском факултету Београдског универзитета. Дипломирао је са одличним успехом 1933. године. После ступања у брак са Верцом Башић из Великог Семиклуша, рукоположен је 1934. године од Епископа банатског Георгија (Летића) и постављен за капелана Текелијине цркве у Араду, чији је старешина тада био прота Урош Ковинчић, парох арадски и окружни прота Арадског прото-

презвитерата. Поред обавеза у Текелијиној цркви, млади свеш-

Протојереј ставрофор
Драгутин Остојић

теник Драгутин Остојић обављао је и друга задужења; администрирао је парохију у Печки, основао је хор чији су чланови били житељи арадске четврти Прњавор, иначе, парохијани Текелијине цркве. Са хором је увежбавао како духовну тако и световну музику: дела Корнелија

Станковића, Стевана Мокрањца, Дмитрија Бортњанског и других композитора. Пошто се лично уверио у пртачки таленат свог младог сабрата, који је још као студент Богословског факултета у Београду слушао предавања др Владимира Петковића из теорије сликарства, прота Урош Ковинчић упознаје га са арадским академским сликарима Фриђешом Боло (Frigyés Balla), Албертом Боло (Albert Balla), Николајем Кириловићем и другим истакнутим арадским посленицима ликовне уметности, код којих је млади свештеник стрпљиво, ревностно усавршавао умеће баратања кичицом и бојама.

Пуне четири деценије, од 1939. године, па све до преласка у мировину 1979. прота Драгутин Остојић био је парох Текелијине цркве. Дужност окружног проте Арадског протопрезвитерата обављао је од 1949. до 1968. године. Предавао је веронауку нашим Српске вероисповедне школе при Текелијиној цркви. Дуго година био је члан уредништва „Билтена“, гласила Епархије темшварске, у којем је објављивао своје радове, особито из прошлости Текелијине цркве.

У свом дуговечном животу, прота Остојић био је и изузетно

плодан иконописац. Током више од 60 година сликарског рада, осликао је на подручју Епархије темишварске: два иконостаса, у Печки и у Старој Молдави, сводове цркава у Мачевићу и Ченеју, Богородицу са Младенцем

**Прота Драгутин Остојић,
иконописац**

на Богородичином трону манастирске цркве у Бездину, велики број целивајућих икона, плаштаница, икона за литије, свечарских и других икона за цркве и приватна лица у многим нашим парохијама, па и за наручнице из иностранства. Многи наши «гастарбатери» расути широм Европе, па и много тамо, чувају у својим домовима свечарске иконе које је сликао прота Остојић. Урадио је неколико копија познате иконе «Спаситељ благо-

сиља хлеб и вино», рад Стевана Алексића, пресликавао је портрете познатих историјских личности, пре свих - стојера наше културе и духовности Светог Саве, Вука и Његоша, сликао пејзаже. Многе од својих радова поклањао је родбини и пријатељима.

Током дугогодишњег успешног рада, више пута је награђиван од стране надлежних архијереја Српске Православне Цркве. Епископ банатски Иринеј (Гирић) одликовао га је 1948. године правом ношења црвеног појаса, а 1962. одлуком Епископа банатског и администратора темишварског Висариона (Костића), унапређен је у чин протојереја. Свети Синод Српске православне цркве наградио га је највећим одликовањем мирског свештенства, правом ношења напреног крста. Одликовање му је уручио Епископ шумадијски и администратор темишварски Сава (Вуковић), на Спасовдан 1985. године, у Саборној цркви у Темишвару.

Ни после одласка у мировину, прота Остојић се није одвајао од Текелијине цркве у којој је служио четрдесет година. Недељом и о празницима, редовно је долазио у цркву и као одличан познавалац црквеног појања, за певницом, учествовао је у

богослужењима. Понекад је, и у поодмаклим годинама, када је већ превалио осамдесету, служио Свету Литургију. Никад у доколици, увек заузет радом - највише сликањем и лектиром са оловком у руци, да забележи оно што је важно: неку своју недоумцу, откриће, понекад и неslaгање са ставом аутора. Радио је стално на сопственом духовном усавршавању. Читао је теолошку литературу и на својој старој писаћој машини са ћириличним словима прекуцавао је под заглављем «Богословска зрнца» одабране одломке, како је сам записао, «из светоотачке литературе и из дела других уважених православних богослова: еп. Николаја (Велимировића), о. Јустина (Поповића), Димитрија Станилоаје, Булгакова, Мајендорфа и др.»

Цео свој дуговечни живот, отац прота Драгутин Остојић посветио је раду у винограду Господњем. Упокојио се у деvedесетој години, на Срећене Господње 15/2. фебруара 1999. године. Арађани, његови парохијани, његова духовна чеда, памте га по многим његовим добрим делима. Нека Господ прими молитве наше и настани душу његову у рајско насеље где праведници блаженствују.

Божидар Панић

ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОЂЕНИХ

У суботу, 14. фебруара 2009. у цркви Светих апостола Петра и Павла у Араду, крштена је Ријана-Номи, кћи Тибора и Јоане Гибаница,

Крштење Ријане-Носми

парохијана Текелијине цркве. Кумови на крштењу били су Домагој и Јасминка Седлић. Обред крштења и миропомазања обавио је протојереј ставрофор Огњан Плавшић. Господин Тибор Гибаница, Србин из Хрватске, иначе, приватни предузимач, живи и ради у Араду и ревностан је парохијанин Текелијине цркве.

ПОЛАГАЊЕ ВЕНАЦА НА СПОМЕН-ОБЕЛЕЖЈЕ СРПСКИМ ИНТЕРНИРЦИМА

Поводом обележавања 90. годишнице завршетка Првог светског рата, 11.11.2008. године, на градском гробљу «Ромеитеа», господин Драгомир Раденковић, генерални конзул Србије у Темишвару, положио је венац на спомен-обележје српским

интернирцима страдалим у аустро-угарском логору у Араду 1914-1918. године. Помен је служио протојереј ставрофор Огњан Плавшић, парох Текелијине цркве.

Крштење Господње
(фреска – Саборни храм Христа Спасе
у Москви)

ДУХОВНОСТ

Са циљем да парохијанима Текелијине цркве пружимо корисно штиво о правилима понашања у цркви за време богослужења, објавићемо неколико поглавља из књиге «О понашању у цркви», издање Православне Народне Хришћанске Заједнице – Шабач у једном од наредних бројева «Текелијиног звона»

О ПОНАШАЊУ
У ЦРКВИ

ТЕКЕЛИЈИНО ЗВОНО

ИЗДАЊЕ
СРПСКЕ
ПРАВОСЛАВНЕ
ПАРОХИЈЕ
АРАДСКЕ

• Текелијино звоно • Са благословом Његовог Преосвештенства Епископа будимског и администратора темишварског Г.Г. Лукијана •

Главни и одговорни уредник: протојереј ставрофор Огњан Павшић
Технички уредник - лектор: Божидар Панић
Сарадници: Сима Жарков, Жива Журић, Миливој Горник
Лектор: Србољуб Мишковић. Прелом: Адријан Николић (Наша реч)